

ARTS

Francesc Bernaldo: impressionant

Mila Torres

Hi ha artistes que s'escolten, artistes que es fan escoltar i artistes que passen desapercebuts. Això no significa que uns siguin més importants que altres, en realitat no són ells els que han de parlar, sinó la seva obra. Però perquè l'obra comuniqui s'ha de poder veure i es aquí on entra la tasca de l'artista-comerciant que es sap vendre, la d'aquell que no es sap vendre, la del que té sort i troba un bon marxant i la d'aquell que ho fa pel propi gust, sense necessitat de donar-se a conèixer i que només la seva obra es dona a conèixer en actes puntuals perquè alguna amistat aprecia i valora el que fa i és l'encarregat de fer-lo participar en algun acte de manera que de forma involuntària la creació entra en contacte amb el públic i aquest la valora i així comença el seu camí que arribarà més o menys lluny segons la seva pròpia "sort".

Dins d'aquest grup es troba Francesc Bernaldo un artista humil que gaudeix amb les seves creacions però que no intenta "vendre" els seus quadres, frueix amb la seva feina i no necessita ni reclama res més.

Però la seva obra, quan es pot veure, impacta de tal manera en l'espectador que queda gravada no només en la seva retina per uns moments sinó en la seva ment, en la seva memòria. Això és degut a que no es tracta d'una obra superficial sinó que, tal i com va escriure el crític d'art Josep M. Cadena:

"Francesc Bernaldo vol anar ben endins, penetrar fins al moll de l'os, guanyar el centre de l'ànima humana i emportar-se la guspira del sentiment més pur que hi ha en el fons de cada acció"¹

És per aquest motiu que les seves obres no poden passar desapercebudes, tant si agraden com si no.

Francesc Bernaldo i Grau va néixer a Sabadell l'any 1924. Va ser alumne de Joan Vilatóbà.

Abans de començar a pintar es va dedicar a la narrativa i va concurir al Premi Nadal l'any 1951 quedant finalista. Tres anys després va ser finalista al Premi Ciutat de Barcelona amb la novel·la *Vendaval*, que es va publicar l'any 1954 sent molt retallada per la censura.. Bernaldo no guarda bons records d'aquells moments, no ho va passar bé i aquest fet el va portar, degut a la seva sensibilitat i a la seva necessitat d'expressar-se, a deixar l'escriptura i entrar en el món de les arts plàstiques. Però el fons literari que té l'artista és visible en les seves obres, en les expressions gràfiques que el fa, en certa manera, escriure a la vegada que pinta. Pot ser és aquest el motiu que el fa emprar tinta xinesa.

Com ja he mencionat anteriorment no s'ha dedicat a fer exposicions, però en alguna ocasió s'han pogut veure les seves obres: a l'Acadèmia de Belles Arts de Sabadell, a la Sala Tot Art i a la Sala Intel·lecte de la mateixa ciutat.

L'any 1975 va participar en la Col·lectiva internacional del Dibuix al Palau de la Virreina a Barcelona. A la col·lectiva Palau dels Papes a Avinyó, serà premi de la Crítica. A la col·lectiva de la Sala Petrarca de Montpeller, on va obtenir el tercer gran premi... Sense voler la seva creació ha arribat a moltes col·leccions de Catalunya i d'Amèrica.

La seva obra té un estil personal que no es pot incloure en cap tendència, tampoc es pot apreciar en ella l'empremta de cap mestre, el seu llenguatge és únic i irrepetible, per aquest motiu podem parlar d'un artista. Té, això sí, una tendència expressionista, ja que exterioritza els seus sentiments amb gran intensitat, expressa per mitjà de l'art el fons de l'ànima i arribar a deformar la realitat en un desig de ser més expressiu, distorsionant línies i colors si és necessari.

Joan Cuscó escrivia així de la seva obra: "La seva paleta és intencionadament bruta, això és: barreja de colors. No neteja els pinzells. O el pinzell, perquè normalment la majoria de les seves obres s'usa un de sol. Aplica pintura sobre pintura, insistentment, juxtaposant els colors que creen una atmosfera obscura, tendint al tenebrisme... Usa molt la pintura xinesa en els seus dibuixos i en alguns d'ells els il·lumina amb colors. És la seva obra molt personal, personalíssima"²

Francesc Bernaldo té un dibuix angulós i aspre, fa servir un color intens aconseguint una gran expressivitat amb la que presenta i representa la vida, sense desvincular-la de la tragèdia ni de la grandiositat del cos humà, principalment femení. La seva obra té un caràcter revolucionari es compromet amb el món en el que viu i el representa sota la seva visió. Tant pot fer una pintura turmentada com buscar una elegància i una expressivitat que exalti la vida. Així es pot veure en les diferents sèries en les que es pot emmarcar la seva creació.

Les seves composicions són elegants i alhora rotundes per tot el que vol expressar i de la manera que fa servir la tècnica per fer-ho. Les pinzellades en ocasions són dures, la matèria pot arribar a densificar-se en algunes zones mentre que en altres s'aplana. Les línies són ondulades aconseguint en alguns punts crear una certa sensació d'angoixa.

Els seus traços són fermes, vigorosos i contundents creant una emoció a la qual s'uneix l'agitació dels colors, o la seva monotonia.

L'artista aconsegueix un estil capaç de produir un important impacte emocional i com que és una pintura "revolucionària" reflecteix la humanitat, el seu esperit, les seves virtuts i les seves misèries per això parla per si mateixa i per aquest fet no morirà mai.

Com he mencionat anteriorment l'artista treballa molt per sèries, temes monogràfics, així podem mencionar:

- Sèrie sobre la Guerra Civil (1936-39)
- Sèrie sobre Els Evangelis, 101 dibuixos.
- Sèrie sobre el 23 F que va ser presentada a Mèxic.
- Sèrie sobre El Flamenc.
- Sèrie sobre Tizià, "amor diví, amor humà"

I sempre l'estudi de la dona, la seva influència, tema sempre present en la seva evolució artística. Dones amb caràcter, no són ni estan fetes per la decoració sinó que totes estan impregnades per una subtileza pròpia i sobretot per una gran força.

Les seves figures semblen flotar en l'univers del quadre deixant-se emportar per la dinàmica del mateix.

En Francesc Bernaldo, un artista encara per descobrir, per molts, i vibrar amb les seves impressionants obres. ●

¹ Joseph M.Cadena "Francesc Bernardo dibuixa la vida..." Catàleg *L'expressionisme de Bernaldo*, Centre de Cultura de la Caixa de Terrassa, del 23 de març a l'11 d'abril del 1983.

² Cuscó i Aymami, J.- "Semblança: Francesc Bernardo i Grau" *Quadern*, abril 2001, n. 130.

FONTSERE

ARTICLES PELL I VIATGE

Sant Quirze, 38

Tel. 93 725 85 41

SABADELL